

Pan Igor Wójcik
Radny Rady Miejskiej Wrocławia

Sukiennice 9
50-107 Wrocław

Wrocław, 12 marca 2024

WBZ-OC.0003.26.2024.ADS

Szanowny Panie Radny!

W odpowiedzi na interpelację z 5 marca br. przesyłam stosowne informacje.

1. Gmina Wrocław od lat prowadzi ewidencję budowli ochronnych zlokalizowanych na terenie Wrocławia oraz ocenę stanu technicznego każdego obiektu.

Na terenie miasta znajdują się 233 budowle ochronne (w tym duże obiekty naziemne na pl. Strzegomskim, ul. Ładnej, ul. Stalowej i ul. Ołbińskiej), ujęte w ewidencji Gminy Wrocław. Obiekty te mogą pomieścić około od 33 do maksymalnie 40 tysięcy osób, co stanowi około 5-6 % ludności miasta.

W większości przypadków budowle ochronne zlokalizowane są pod budynkami mieszkalnymi i na co dzień wykorzystywane są jako komórki lokatorskie, a więc są dostępne. Klucze do obiektów mają mieszkańcy, którzy znają ich lokalizację, bo głównie dla nich są one przeznaczone. W przypadku sytuacji kryzysowej do ochrony ludności cywilnej mogą być także wykorzystane obiekty powszechnie dostępne, wykonane z konstrukcji betonowych, zlokalizowane pod ziemią (parkingi, przejścia podziemne).

W roku 2022 wykaz budowli ochronnych został przekazany Państwowej Straży Pożarnej, która na jego podstawie dokonała przeglądów i uruchomiła aplikację "Schrony. Znajdź miejsce doraźnego schronienia", zawierającą dane adresowe wskazanych obiektów - poniżej link.

<https://strazpozarna.maps.arcgis.com/apps/instant/nearby/index.html?appid=ec00a2b879424296b6dcc400393c6c1e>

Aplikacja ta daje złudne poczucie możliwości schronienia w sytuacji kryzysowej, ponieważ stan techniczny tych obiektów jest daleki od norm wskazywanych dla budowli ochronnych. Jednocześnie, po wejściu w życie nowych przepisów, PSP ma

dokonać ponownej weryfikacji i klasyfikacji obiektów, co ma być wstępem do podjęcia dalszych kroków w celu ich modernizacji.

2. W latach 2022-2024 Gmina Wrocław nie miała żadnych możliwości prawnych oraz finansowych, by powiększyć bazę obiektów schronowych. Finansowanie budowli ochronnych wiąże się z zakupem specjalistycznych urządzeń (np. urządzeń filtrowentylacyjnych, ognioodpornych i gazoszczelnych hermetycznych drzwi) i wymaga wielomilionowych nakładów, którymi Gmina Wrocław nie dysponuje. Od 2002 roku nie ma obowiązujących aktów prawnych w tym zakresie. Wytyczne Szefa Obrony Cywilnej Kraju z 4 grudnia 2018 roku w sprawie zasad postępowania z zasobami budownictwa ochronnego nie są aktem prawnym. Jedynym obowiązującym dokumentem jest Prawo Budowlane z 1994 roku. Paragraf 5 pkt 6 tego aktu mówi, że „obiekty budowlane należy projektować i budować zapewniając ochronę ludności, zgodnie z wymaganiami obrony cywilnej”, która w obecnym stanie prawnym w zasadzie nie funkcjonuje. Nieaktualne już Rozporządzenie Rady Ministrów z 2002 roku w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw powiatów i gmin, niestety także nie regulowało tematu budowli ochronnych. Obecny projekt jest na etapie uzgodnień.

3. Wszystkie obiekty ujęte w ewidencji budowli ochronnych spełniają jedynie kryterium ukrycia, z wykorzystaniem do krótkotrwałego przebywania (kilka godzin), ponieważ nie spełniają kryteriów schronów. Żaden obiekt we Wrocławiu nie spełnia kryterium szczelności oraz nie posiada sprawnej instalacji wentylacyjnej. Większość nie posiada drożnej instalacji wodnej i kanalizacyjnej. Wyjścia ewakuacyjne są często niedrożne. Wszystkie obiekty wymagają znacznych nakładów finansowych tzn. remontów i doposażenia w sprzęt schronowy. Ponadto, obiekty te w większości przypadków zlokalizowane są w budynkach, w których właścicielami mieszkań są prywatne osoby, a schron jest ich częścią wspólną (prawo własności). Nie ma podstaw prawnych nakazujących ich właścicielom dbanie o te obiekty. Nie ma też podstaw prawnych, które by porządkowały temat finansowania budowli ochronnych, które są w prywatnych rękach.

4. Obiekty ochronne są opisane nad wejściem do nich. Ponadto, zainteresowanym osobom przekazujemy link do wspomnianej powyżej aplikacji.

W ostatnich dniach do tutejszego wydziału wpłynął projekt rozporządzenia w sprawie warunków technicznych i warunków użytkowania budowli ochronnych. Dokument jest w trakcie opiniowania i mamy nadzieję, że niebawem wejdzie do obiegu prawnego. Jednocześnie, zgodnie z poleceniem zawartym w piśmie Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego jesteśmy na etapie wstępnego oszacowania kwoty, która pozwoliłaby na podjęcie działań w celu przywrócenia naszym wrocławskim budowlom ochronnym właściwego stanu. Według wstępnych szacunków jest to kwota około 50 milionów złotych! Ważną kwestią wydaje się w tym przypadku wskazanie źródła finansowania, bez którego nie będziemy w stanie podjąć żadnych działań.

5. System wczesnego ostrzegania to wszystkie działania, które pozwalają szybko przekazać informację o niepożądanych, niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi zdarzeniach. Komunikaty te mogą być przekazywane poprzez:

- system syren - we Wrocławiu obecnie działa 40 syren alarmowych, obejmujących swym zasięgiem około 40% mieszkańców,

- alerty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa,
- system ostrzegania i informowania mieszkańców o zagrożeniach poprzez aplikację BLISKO (bezpłatne informacje SMS lub mailem),
- Regionalny System Ostrzegania (RSO) - komunikaty Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
- stronę wroclaw.pl
- lokalne oraz ogólnopolskie media - w strukturze Urzędu Miejskiego Wrocławia funkcjonuje Wydział Komunikacji Społecznej, który poprzez wyznaczoną osobę ściśle współpracuje z naszym wydziałem przy realizacji działań informacyjnych z obszaru bezpieczeństwa.

Istnieje możliwość dostosowania aplikacji Nasz Wrocław do systemu wczesnego ostrzegania.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR WYDZIAŁU

Bartłomiej Bajak

Sporządziła:

Anna Doniecka-Sagan – tel. 71 777 95 40, e-mail: anna.doniecka-sagan@um.wroc.pl

Otrzymują:

1. Adresat
2. Biuro Rady Miejskiej Wrocławia – 50-107 Wrocław, Sukiennice 9
3. Kancelaria Prezydenta – 50-107 Wrocław, Sukiennice 9
4. a/a